

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA
DĖL KONKURENCIJOS TARYBOS 2024 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS IR METINIO
ATASKAITŲ RINKINIO PATEIKIMO

2025-04-10 Nr. NV-660

Vilnius

Teikėjas: Konkurencijos taryba (KT).

Pagrindas: Konkurencijos įstatymas - KT kiekvienais metais teikia Seimui ir Vyriausybei KT metinių ataskaitų rinkinį. Atsižvelgiant į tai, siūloma pristatyti KT veiklos rezultatus.

KT veiklos efektyvumas: vertinamas šiuo kriterijumi: *santykiu tarp vidutinės metinės (3 metų) tikėtinės tiesioginės naudos vartotojams ir KT vidutinio metinio (3 metų) biudžeto, vadovaujantis EBPO metodika.* KT siekia, kad metinės vidutinės trejų metų tiesioginės tikėtinės naudos vartotojams ir KT vidutinio metinio trejų metų biudžeto santykis būtų ne mažesnis kaip 5:1, t. y. KT veiklai iš šalies biudžeto skirtas 1 euras atneštų bent 5 eurus tikėtinės naudos. Palyginus KT tikėtiną vidutiniškai per metus atneštą tiesioginę naudą vartotojams 2022–2024 m. laikotarpiu (17,5 mln. Eur) su KT vidutiniu 2022 – 2024 m. metiniu biudžetu (3,1 mln. Eur), matyti, kad tiesioginė KT veiklos atnešama nauda vartotojams KT metinį biudžetą viršijo 5,7 karto. Poveikio vertinimas apima tiesioginę ekonominę naudą vartotojams, atsižvelgus į žalą, kuri būtų buvusi padaryta vartotojams, jei KT nebūtų nutraukusi antikonglomeracinių veiksmų arba nebūtų užkirtusi kelio konkurencijos suvaržymams (*pvz., jei nebūtų išaiškintas kartelis arba nebūtų uždrausta probleminė koncentracija, vartotojai būtų mokėję didesnes kainas keletą metų ir pan.*).

KT šviečiamoji veikla:

- atnaujino gaires „Asociacijų veikla: kaip nepažeisti konkurencijos teisės reikalavimų“;
- parengė Elektroninės prekybos gaires, kuriose pateikė aktualiausią informaciją apie konkurenciją ribojančių susitarimų draudimą bei rekomendacijas el. prekybos sektoriaus atstovams;
- atnaujintos Nesąžiningos prekybos praktikos vertinimo gairės.

KT bylos teismuose: 2024 m. teismuose buvo baigtos 5 bylos, susijusios su apskūstais KT nutarimais dėl įstatymų, kurių laikymosi priežiūrą vykdo institucija, pažeidimų, taip pat – dėl KT procedūrinių veiksmų teisėtumo ir kitų sprendimų. Teismai visiškai ar iš dalies patvirtino visus 5 KT sprendimus ar prašymus.

KT veiklos prioritetai 2025 metais:

- 1) Kurti vertę vartotojams, ypatingą dėmesį skiriant šiems sektoriniams veiklos prioritetams: energetikai, gynybai, mažmeninei prekybai ir skaitmeninėms rinkoms.
- 2). Užtikrinti profesionalumą vykdant numatytas funkcijas, ypač stiprinant pajėgumus, būtinus sektorialių prioritetų klausimams nagrinėti, pritraukiant ir išlaikant daugiau profesionalų, gebančių analizuoti įvairias rinkas, spręsti sudėtingus teisinius ir ekonominius klausimus, taikyti modernius darbo metodus ir priemones. Ypatingas dėmesys skiriamas gebėjimų stiprinimui bei metodų ir priemonių tobulinimui informacinių technologijų srityje, įskaitant dirbtinį intelektą.
- 3) Didinti viešųjų subjektų ir verslo supratimą apie konkurencijos naudą bei konkurencijos teisės reikalavimus, organizuojant mokymus, vykdant prevencines ir šviečiamąsias iniciatyvas, teikiant konsultacijas, rengiant gaires ir kitą informacinę medžiagą. Šios priemonės skirtos skatinti sąžiningą konkurencinę aplinką ir stiprinti konkurencijos kultūrą įvairiuose ekonomikos sektoriuose.

4) Bendradarbiauti su žiniasklaida, plėtoti dialogą su akademinė bendruomene ir kitomis valstybės institucijomis (ypač su Viešųjų pirkimų tarnyba, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Valstybės kontrole, rinkos reguliuotojais), stiprinti ryšius su tarptautiniais partneriais bei aktyviai įsitraukti į Europos Sąjungos teisėkūros iniciatyvas, susijusias su konkurencijos politikos įgyvendinimu. Bendradarbiavimas itin svarbus atsižvelgiant į skaitmeniniame amžiuje kylančius iššūkius, kurių sprendimui reikalinga geriausia tarptautinė praktika bei koordinuotas veikimas nacionaliniu ir tarptautiniu mastu.

Dalykinio vertinimo išvada: siūlytina, kad KT Ataskaitą pristatytų Vyriausybės pasitarime.

Vyr. patarėjas

Saulius Gaigalas